Wprowadzenie

Współczesne organizacje ulegają ciągłym przekształceniom, aby trwać i rozwijać się w dynamicznym otoczeniu, muszą charakteryzować się dużą elastycznością i zdolnością adaptacji do nowych warunków. Owa permanentna zmiana jest dziś wyzwaniem dla organizacji, jednak przede wszystkim, dla jej najcenniejszego kapitału, jakim są ludzie. Jednostka w stabilnym i dobrze poznanym otoczeniu, wypracowuje schematy postępowania, które pozwalają jej funkcjonować w środowisku zawodowym w sposób przewidywalny. Zmienność przestrzeni organizacyjnej sprawia zaś, że wzorce postępowania bardzo szybko się dezaktualizują. Brak wyraźnych wytycznych dotyczących przyszłości sprawia, że modelowanie zachowań dzieje się „tu i teraz”, a efekt końcowy, nawet jeśli jest zadowalający, nie pozostaje aktualnym na długo.

Tym właśnie zagadnieniom poświęcona jest niniejsza monografia. Jej celem jest wskazanie, w jaki sposób zmienność w funkcjonowaniu organizacji wpływa na zachowania ludzi i relacje społeczne między nimi. Problematyka ta, analizowana jest w opracowaniu w dwóch perspektywach. Pierwsza, dotyczy wpływu zmiany na relacje międzyludzkie, w tym relacje przełożony – podwładny, czy relacje między współpracownikami. To ujęcie psychologiczne, pozwalające na uwzględnienie w analizach różnic indywidualnych. Druga perspektywa, wokół której prowadzone są rozważania, pozwala na analizę wpływu zmian w architekturze organizacji na relacje społeczne i poczucie przynależności zawodowej.

Trudno oczywiście traktować te dwie perspektywy całkowicie rozłącznie. Analizując charakterystykę relacji jednostek nie sposób przecież pominąć ram, które je określają. Podobnie dociekania na temat wpływu zmian organizacyjnych na relacje społeczne, nie mogą nie uwzględniać kontekstu różnic indywidualnych. Autorzy, których opracowania zostały zamieszczone w tej monografii, doskonale uchwycili te zależności i umiejętnie wykorzystali je do opisu i wyjaśnienia problematyki relacji społecznych w przestrzeni zmian.

Mamy nadzieję, że poruszane w poszczególnych rozdziałach zagadnienia nie tylko pozwolą na lepsze zrozumienie społecznych aspektów zarządzania, ale również staną się przyczynkiem do postawienia kolejnych pytań oraz ożywionej dyskusji akademickiej, która stanowi podstawową wartość nauki.

*Katarzyna Januszkiewicz
Maria Czajkowska
Małgorzata Kołodziejczak
Magdalena Zalewska-Turzyńska*